

И садржај на крају такође представља један хронолошки регистар кратких регеста свих докумената у књизи. Овако богатом апаратуром омогућује се научном

раднику оптимални ефекат у коришћењу ове занимљиве и значајне изворне грађе.

Новак Ражнатовић

Др Петар Качавенда

**СКОЈ И ОМЛАДИНА
У НАРОДНООСЛОБОДИЛАЧКОЈ ВОЈСЦИ И ПАРТИЗАНСКИМ ОДРЕДИМА ЈУГОСЛАВИЈЕ 1941—1945.**

Издање Института за савремену историју и НИП Export press,
Београд 1975, стр. 432

Посљедњих година почело се интензивније радити на изучавању омладинског покрета у народноослободилачком рату и револуцији. Као резултат тога, ових дана је изашла из штампе и монографија др Петра Качавенде на ову тему: „СКОЈ и омладина у народноослободилачкој војсци и партизанским одредима Југославије 1941—1945.“ „На основу литературе, објављене и необјављене архивске грађе, партизанске штампе и сјећања учесника догађаја, аутор нам је кроз ову књигу приказао учешће, рад и допринос СКОЈ-а и омладине у изградњи и развоју народноослободилачке војске Југославије током народноослободилачког рата и револуције. Књига садржи увод, четири главе основног текста и регистре.

У уводу (15—42) аутор даје кратак преглед развоја Скоја и омладинског покрета од 1937. до устанка 1941. године.

У првој глави, **СКОЈ и омладина 1941. године** (43—128), аутор нам је приказао активност Скоја и омладине у припремама за оружану борбу, рад омладине на прикупљању и чувању оружја, формирању ударних група и обучавању руковању оружјем, као и учешће Скоја и омладине у стварању, јачању и борбама партизанских јединица током 1941. године.

У другој глави, **Учешће чланова Скоја и омладине у развоју НОВ и ПОЈ** (129—186), дати су подаци о бројном стању и социјалној структури Скоја и омладине у народноослободилачкој војсци током појединих фаза рата, као и краћи

преглед формирања и рада омладинских партизанских јединица.

У трећој глави, **Организациона структура и идејно-политичка изградња Скоја у војсци** (187—308), приказан је начин организовања и метод дјеловања организација и руководстава Скоја у војсци, са посебним освртом на рад организација Скоја у чети, батаљону и бригади и на изградњу лика члана Скоја и његов васпитни значај.

У четвртој глави (309—404) аутор описује активност Скоја у војсци на културно-просвјетном, политичком, теоретском и војно-стручном уздицању младих бораца; даје кратак преглед омладинске периодике у јединицама народноослободилачке војске и приказује сарадњу са омладинским организацијама на терену.

На крају књиге дат је преглед извора и литературе, као и регистар личних и географских имена.

Ово је прва научна студија која обрађује једно питање из историје омладинског покрета Југославије кроз читав период народноослободилачког рата. Кроз овај рад, који је одбранио као докторску тезу на Филозофском факултету у Београду, аутор је успио да нас детаљно упозна са структуром и начином рада организација Скоја у војсци и да нам пружи обиље података који свједоче о огромном доприносу Скоја и младих бораца побједи у народноослободилачком рату и револуцији. Чињенице да је у народноослободилачкој војсци крајем рата било преко 600 хиљада

младих бораца, међу којима преко 70 хиљада чланова Скоја, да је у борби погинуло преко 200 хиљада омладинаца, међу којима половина чланова Скоја, и да су преко двије трећине старјешинског кадра у војсци чинили омладинци — саме по себи говоре о огромном учешћу младих у народноослободилачкој војсци и њиховом доприносу побједи револуције.

Ова књига ће корисно послужити не само професионалним ис-

торичарима — научним радницима, професорима и наставницима историје — већ и ширем кругу културних и јавних радника. Омладина је добила могућност да се боље упозна са генерацијом младих која је у народноослободилачкој борби и револуцији била не само основна борбена снага већ заједно с Партијом и авангарда покрета и револуције.

Славко Станишић

„СИМПОЗИЈУМ О НАУЧНОМ ДЕЛУ СРЕТЕНА ВУКОСАВЉЕВИЋА“

(Општинска заједница образовања, Пријепоље, 1973, стр. 143)

У организацији Општинске заједнице образовања, а уз помоћ Народног универзитета „Сретен Вукосављевић“ и Културно-просвјетне заједнице СО Пријепоље, окупило се више научника и поклоника дјела С. Вукосављевића, на научни скуп 16. и 17. јуна 1973. године у Пријепољу, родном граду овог врсног ствараоца, да би обиљежили његов животни пут и указали на научни допринос који је овај самоникли научник дао социологији југословенског села, чији је утемељивач.

Организатори симпозијума о научном дјелу Сретена Вукосављевића читав су тај материјал објавили у публикацији под називом: *Симпозијум о научном делу Сретена Вукосављевића*.

Публикација се састоји из два дијела: I део *Отварање скупа* и II део *Саопштења*.

У првом дијелу су објављене поздравне ријечи Бранка Зејака, који је у име организатора образложио идеју о сазивању симпозијума, затим *Фуада Чичића*, председника Скупштине општине Пријепоље, који је поздравио скуп у име града — домаћина и упознао његове учеснике са најзначајнијим друштвено-економским промјенама пријепољскога краја у посљедње двије деценије. Ту је и текст поздравног говора проф.

др Мирослава Поповића, проректора Универзитета у Београду, који је у име Универзитета и Републичке заједнице образовања СР Србије подржао идеју о одржавању научног скупа посвећеног учитељу Сретену Вукосављевићу, кога је научни рад довео до професора (по позиву) Правног факултета у Београду, прије другог свјетског рата, а да није претходно стекао факултетска и друга академска звања. „Реч је о једном јавном раднику, једном политичком раднику, једном научном раднику“, чији рад и „обим тога рада“ прелазе границе не само његовог Полимља већ и Србије, „прелазе и границе читаве наше југословенске заједнице“.

Други дио публикације садржи саопштења поднесена на симпозијуму, Велибор Љујић у раду: *Животни и научни пут Сретена Вукосављевића* укратко указује на школовање, учитељовање, просвјетно-културну дјелатност, политичку и јавну ангажованост Вукосављевића, почев од почетка нашег вијека па кроз читавих шест деценија, затим истиче његов публицистички и веома плодан научни рад. Посебно истиче његов рад у народу, његов животни оптимизам, племенитост и стваралаштво, због којег ће сјећање на С. Вукосављевића дуго „у овом крају